

Projekt Lyftkraft

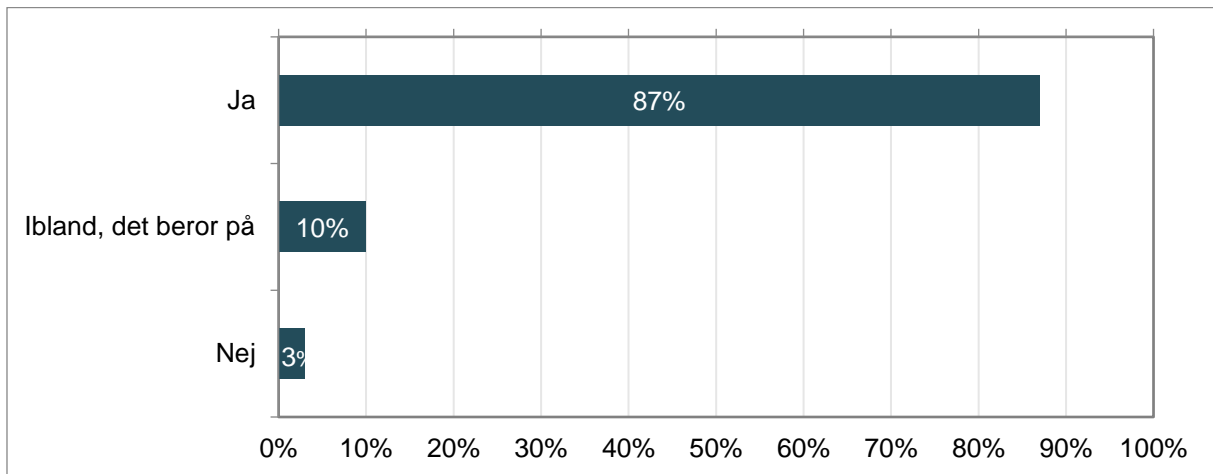
Frågeundersökning - kvalitetsuppfattningar kring växthusgrödor

Februari 2020

Moa Sunabacka

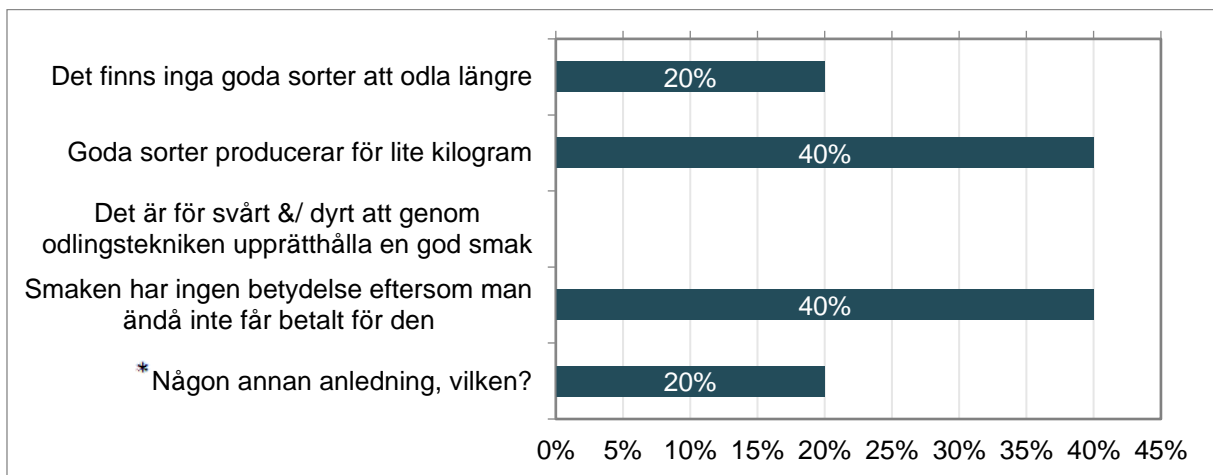
Av dryga 100 odlare (odlarmedlemmar i ÖSP) som denna undersökning skickades ut till svarade nästan 40 %. På alla frågor förutom fråga 2 & 9 är antalet svar 39 (n=39). På fråga 2 är n=6 och på fråga 9 är n=7.

1. Är du nöjd med smaken på dina egna tomater/gurkor/grödor?

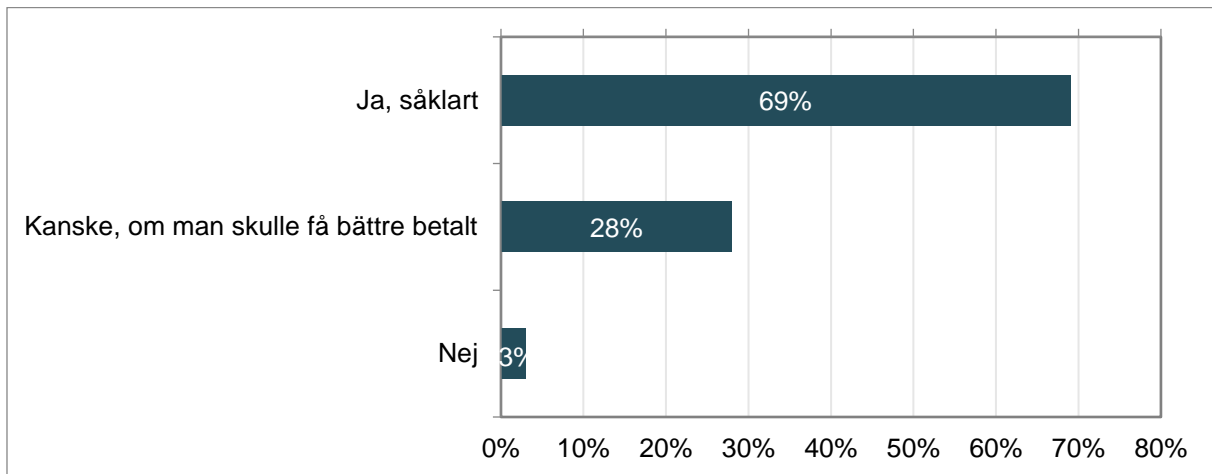
Lyftkrafts kommentar: Det är positivt att se att många odlare själva är nöjda med smaken på sina egna grödor. Vi hoppas på att innan projektets slut ha siffror på ungefär hur stor procent av konsumenterna som är nöjda och missnöjda med smaken på rund tomat och kanske även andra växthusgrödor.

2. På föregående fråga svarade du att du inte är nöjd eller bara ibland nöjd med smaken på dina grödor. Vad beror detta på? (Du kan välja flera svarsalternativ)

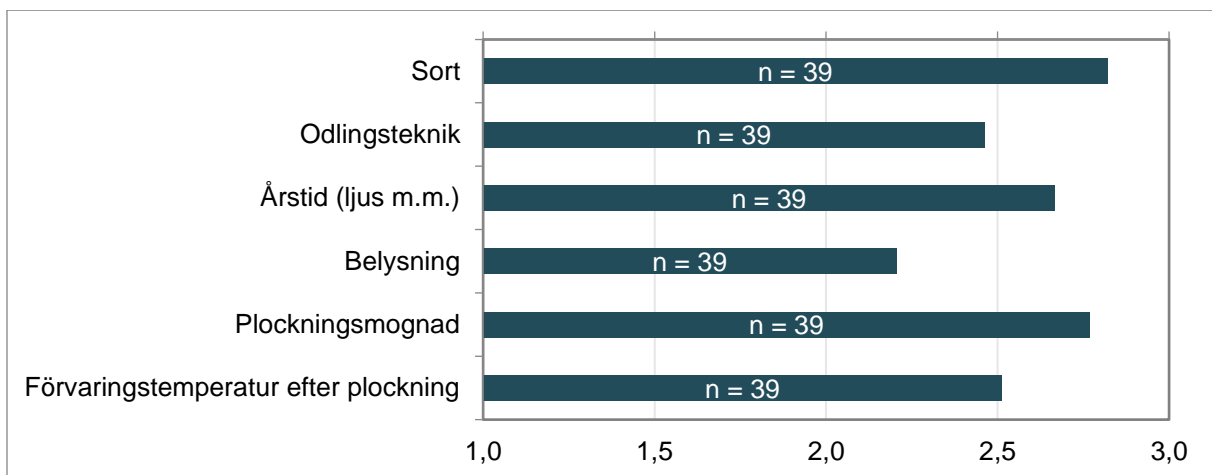
Lyftkrafts kommentar: Tydligt verkar inte odlingstekniken enligt dessa svar vara något problem utan det handlar om att smakrika sorter inte producerar den mängd som krävs idag och att man vet att smaken kunde förbättras men att det kostar och idag får man ju inte betalt för bättre smak. Detta är något som projektet håller på att utreda, ifall det skulle kunna vara möjligt att få mer betalt om man satsar på smak. Hur denna indelning ska göras i praktiken är dock en stor utmaning.

3. Är du beredd att satsa på (ännu bättre) smak?

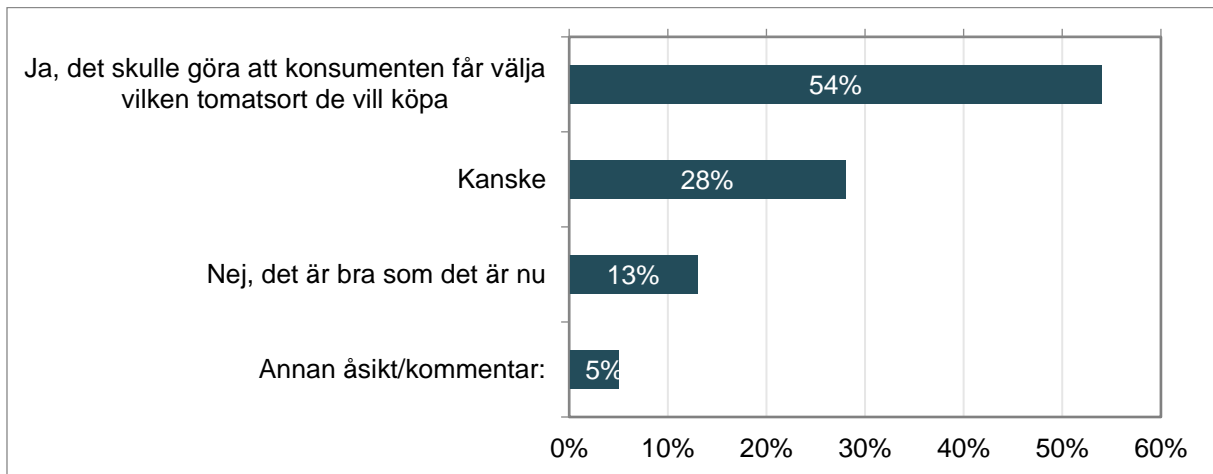
Lyftkrafts kommentar: Roligt att så många vill satsa på bättre smak i sina grödor och förståeligt att flera anser att det är en möjlighet bara de skulle få bättre betalt! Samma här som i fråga 2, det finns nog konsumenter som är beredda att betala ett högre pris för bättre (smak)kvalitet, frågan är hur stor procent de är, så att man kunde matcha utbudet med efterfrågan. Det är inte en lösning att alla ska börja odla enligt smak.

4. Hur mycket tror du att följande faktorer inverkar på smaken hos RUND TOMAT? (Faktorn påverkar 1=inte alls, 2=lite, 3=mycket) (Obs, det finns inga rätt eller fel svar)

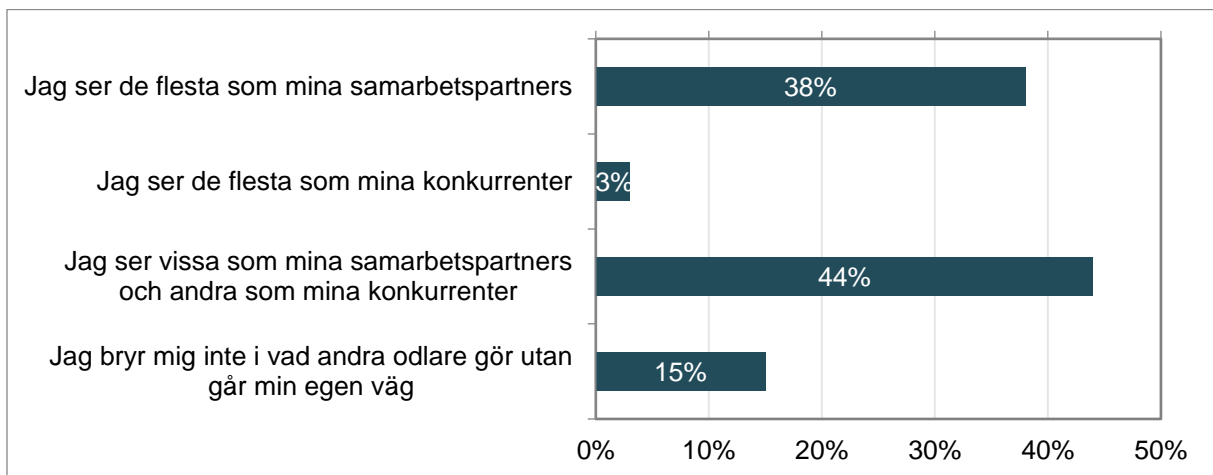
Lyftkrafts kommentar: Sammanfattningsvis kan man konstatera att många faktorer påverkar smaken. Därför är det heller ingen lätt uppgift att styra och förbättra smaken eftersom faktorerna även påverkar varandra inbördes, t.ex. är odlingstekniken beroende av sorten, årstiden och väder påverkar belysningen osv. Sort och plockningsmognad anser de svarande att påverkar smaken hos rund tomat MEST medan belysningen anses ha aningen mindre påverkan.

5. Tycker du att sortnamnet på rund tomat borde framgå i butiken (så som på t.ex. potatis)?

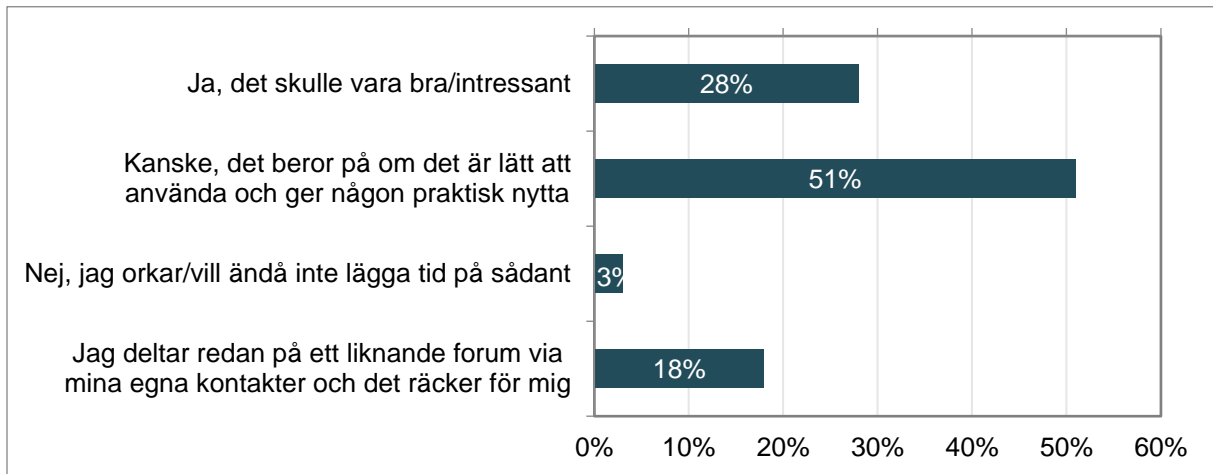
Lyftkrafts kommentar: Majoriteten av svarande anser att det i butiken borde framgå vilken tomatsorten är så att kunden skulle få välja själv. Detta skulle även automatiskt styra in tomatproduktionen i en mer kundorienterad riktning. Ifall konsumenten är av samma åsikt som odlarna här finns det goda motiveringar för att diskutera saken med handeln.

6. Vilket förhållande har du till andra odlare (som odlar samma gröda som du)?

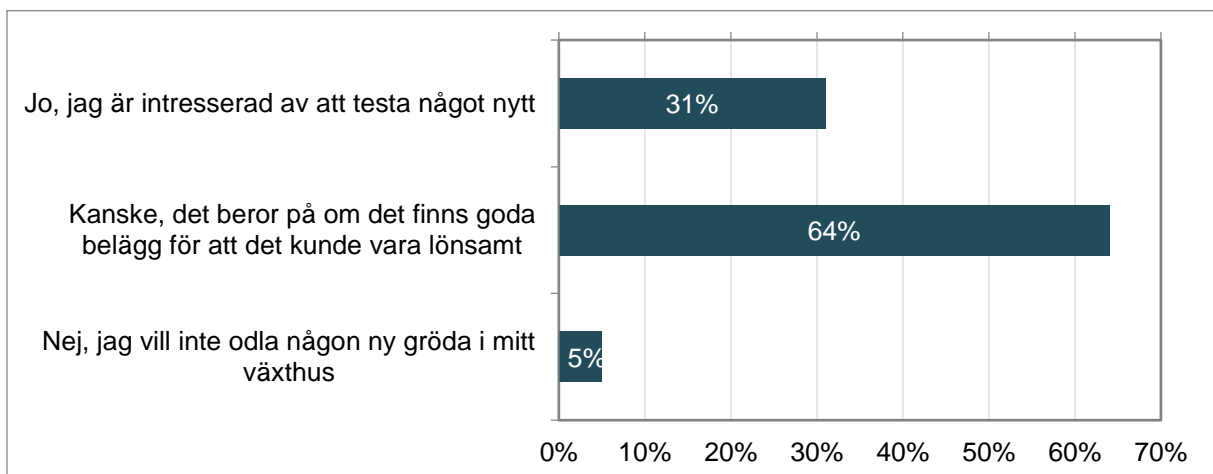
Lyftkrafts kommentar: Synen på hur man förhåller sig till andra i branschen är rätt blandad. Att alla inte ser andra odlare som sina samarbetspartners är förståeligt men det försvårar såklart också det samarbete som betonas inom projektet. Trots att samarbete oftast har fler fördelar än nackdelar kan man inte tvinga någon att samarbeta. Detta är något som vi i projektet måste minnas.

7. Skulle du vara intresserad av ett forum (endast för odlare) där man kan diskutera och utbyta åsikter och erfarenheter samt fråga varandra om råd/tips?

Lyftkrafts kommentar: Tanken bakom denna fråga var att få en bild av hur intresserade odlare verkar vara av en "Kunskapsbank" som planeras för tre projekt; Lyftkraft, DigiTomkku och Jaustra. Till denna plattform är det tänkt att vi ska samla och dela material från projekten och även övrigt nyttigt material riktat till odlare. Det skulle även vara ett sätt att komma ifrån alla mejl, istället kan man själv välja vad man vill läsa mer om och ladda ner från sidan. Sidan kunde även fungera som en plattform för nyheter och diskussioner. Kunskapsbanken ska vara till för odlarna och andra aktörer inom branschen. Därför hoppas vi att ni kommer att ge feedback och vara med i utformningen och uppbyggnaden av den.

**8. Är det ett alternativ för dig att i framtiden odla en ny gröda i ditt växthus?
(dvs. någon annan gröda utöver rund tomat, specialtomat, gurka och paprika)**

Lyftkrafts kommentar: I projektdelen Nya grödor jobbar vi med att ta fram lönsamhetskalkyler och belägg för vilka grödor som kunde löna sig att prova odla i växthus. Vi utreder även möjligheterna till att få olika former av stöd för detta, eftersom man inte kan få det vanliga växthusstödet. Det är alltid en risktagning att testa en ny gröda men med hjälp av en bra plan och genom att börja småskaligt kan man minska på riskerna betydligt.

9. Övriga tankar/kommentarer:

Här framkom bland annat kritik gällande varför Lyftkraft fokuserar nästan bara på tomat, dess smak och hållbarhet och inte mer på också gurka och övriga grödor.

Lyftkrafts kommentar: *Trots att ett projekt har stor finansiering och håller på under en rätt lång tid måste innehållet begränsas, ett projekt kan inte lösa alla växthusbranschens problem. I föregående projekt (Innoväxthus) ville de inom branschen som engagerade sig att Lyftkraft skulle ha ett visst fokus på tomat, speciellt sortval, smak och kundorientering. Det finns inget som säger att Lyftkraft kommer att producera lösningar till de utmaningar och problem som finns, men ju fler parter som engagerar sig i projektet och säger sin åsikt, desto större chans att komma närmare förbättringar.*

Vad gäller gurka har det trots allt gjorts en sammanfattning av gurkproduktionens dagsläge i Europa, vilket kan ge en fingervisning om vad man har att vänta sig i framtiden. I projekt DigiTomkku och Jaustra kommer dessutom både gurka och paprika att vara med i högre grad än i Lyftkraft.